

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

6 december 2023

ADVIES 2023-198

Met betrekking tot de weigering om toegang tot de lopende
huurcontracten van FEDASIL

(CTB/2023/207)

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 12 oktober 2023 verzoekt X Fedasil om het volgende:

“De notificaties van de Ministerraad van 10 oktober jongstleden vermelden over Fedasil:

“Door de dringende zoektocht naar nieuwe sites, wordt Fedasil en zijn operatoren, door een zwakke onderhandelingspositie tegenover aanbieder van opvanginfrastructuur, gedwongen om lange termijn (huur) engagements aan te gaan, die bovendien vaak een hoge kostprijs met zich meebrengen. Deze engagements zullen tegen 30 juni 2024 in kaart worden gebracht en er zal een actieplan worden voorgelegd om de kostprijs op lange termijn te kunnen drukken.”

In het kader van de Wet van 11 april 1994 betreffende de Openbaarheid van Bestuur verzoek ik u beleefd om mij inzage te verschaffen in alle lopende huurcontracten en alle andere hierboven bedoelde engagements die Fedasil en zijn operatoren aangegaan zijn met aanbieders van opvanginfrastructuren.”

1.2. Per brief van 10 november 2023 antwoordt Fedasil als volgt:

“Het Agentschap kan echter niet positief antwoorden op uw verzoek. Het opvragen van alle lopende huurovereenkomsten die het Agentschap, of diens operatoren, is aangegaan met al diens opvangstructuren is een kennelijk onredelijk verzoek. Wij beroepen ons hierbij op artikel 6, §3, 3° van de Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Dit artikel stelt dat het Agentschap, als federale administratieve overheid, een verzoek tot afschrift van bestuursdocumenten mag afwijzen in de mate dat het verzoek kennelijk onredelijk is.”

1.3. Per e-mail van 21 november 2023 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan Fedasil, dat luidt als volgt:

“Ik meen dat mijn aanvraag tot inzage in de huurcontracten van Fedasil, of diens operatoren, geen aanleiding kan geven tot

weigering op basis van artikel 6, §3, 3° van de Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur omwille van:

- *Dit slechts een overzicht betreft van de huurcontracten van het Agentschap en hieraan weinig extra voorbereiding vereist is en waarvoor ook inzage ter plaatse mogelijk kan gemaakt worden;*
- *De Federale Regering bij de indiening van de begroting voor 2024 heeft vermeld dat er een evaluatie van de huurcontracten van Fedasil, of haar operatoren, zal plaatsvinden en deze documenten dus voorhanden dienen te zijn (Bron: Begrotingsnotificaties voor de begroting 2024);*
- *Het een aanvraag betreft van documenten met daarin informatie van maatschappelijk belang;*
- *Het budget voor het beleidsdomein asiel & migratie fors werd opgetrokken en het personeelsbestand van het Agentschap Fedasil werd versterkt;*
- *De weigering tot inzage geen duidelijke motivering voor de weigering bevat omdat zij niet stipuleert waar deze aanvraag onredelijk zou zijn. Als lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers is het mijn taak om de overheid te controleren en wanneer de overheid documenten ondertekend die een financiële weerslag hebben op de begroting zoals in casu de huurovereenkomsten waarnaar ik vraag, dan lijkt mij dit geen onredelijke vraag, maar veeleer een vraag die tot mijn controleopdracht behoort.*

Ik verzoek u dan ook uw beslissing te heroverwegen, voor wat betreft het verlenen van digitale kopie of op zijn minst inzage van de gevraagde documenten.”

1.4. Per e-mail van diezelfde datum richt de aanvrager een verzoek tot advies aan de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Overheidsinformatie, Afdeling Openbaarheid van Bestuur (hierna: “de Commissie”).

2. Betreffende de ontvankelijkheid van de vraag om advies

2.1. De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”) door zijn verzoek tot heroverweging aan Fedasil en zijn verzoek om advies aan de Commissie gelijktijdig in te dienen.

3. Betreffende de grond van de zaak

3.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve overheid beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd kunnen worden. Bovendien moeten de wettelijke uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

3.2. Fedasil beroept zich op artikel 6, § 3, 3°, van de wet van 11 april 1994 om de toegang tot de gevraagde bestuursdocumenten te weigeren.

Artikel 6, § 3, 3° van de wet van 11 april 1994 bepaalt het volgende:

“Een federale administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag [...] 3° kennelijk onredelijk is”.

Deze uitzonderingsgrond kan maar onder strikte voorwaarden worden ingeroepen. Over die voorwaarden die onder meer zijn afgeleid uit de rechtspraak van de Raad van State heeft de Commissie een advies uit eigen beweging uitgebracht, namelijk het Advies nr. 2019-33, van 1 april 2019.

De Commissie brengt het volgende in herinnering:

- De uitzonderingsgrond in artikel 6, § 3, 3° van de wet van 11 april 1994 heeft een facultatief karakter. Dit houdt in dat bij

(gedeeltelijke) weigering tot inzage op grond hiervan een verzwaarde motiveringsplicht van toepassing is.

- Bij het beoordelen of een van de uitzonderingsgrond van artikel 6, § 3 van de wet van 11 april 1994 van toepassing is, moet een federale, provinciale of gemeentelijke administratieve overheid steeds overgaan tot een concrete belangenafweging tussen de transparantie en het belang dat door de uitzondering gediend wordt.
- Gelet op de rechtspraak van de Raad van State, is een loutere verwijzing naar de werklast op zich onvoldoende om de openbaarmaking te weigeren (RvS, nr. 225.549, 21 november 2013; RvS, arrest nr. 236.367, 8 november 2016). Evenmin volstaat het zich te beroepen op het aanzienlijke volume aan documenten en gebiedt de weigering van het fundamenteel recht tot openbaarheid op grond van een kwantitatief criterium de grootste omzichtigheid (RvS, nr. 229.270, 21 november 2014, nr. 26).

Alhoewel aangenomen kan worden dat het onderzoek een omvangrijke taak uitmaakt, moet nog aangetoond dat deze opdracht als onoverkomelijk is te beschouwen. Daarbij moet rekening gehouden worden met de slagkracht van de betrokken administratieve overheid, waarvan mag worden verwacht dat ze zich weet te organiseren om aan de gestelde vraag tot openbaarmaking te voldoen (RvS, nr. 229.270, 21 november 2014).

3.3. In het antwoord van Fedasil van 10 november 2023 wordt niet op concrete wijze aangetoond dat de aanvraag een dermate ernstige druk legt op de werking van Fedasil dat zij haar kerntaken niet meer naar behoren uitvoeren kan.

De Commissie is van mening dat het aan Fedasil toekomt om nog *in concreto* aan te tonen dat het verzoek kennelijk onredelijk zou zijn.

Voor het onderzoek naar de kennelijke onredelijkheid zijn het aantal betrokken overeenkomsten en engagementen, de periode waarop het verzoek betrekking heeft, de noodzaak tot eventuele anonymisering van bepaalde elementen, de analyse van eventuele andere uitzonderingsgronden, en de middelen waarover Fedasil beschikt, relevante elementen.

Evenwel is de Commissie van oordeel dat van een normaal zorgvuldige overheidsinstantie verwacht kan worden dat zij voldoende overzicht heeft over haar lopende contractuele en financiële verplichtingen, m.i.v. eventuele huurovereenkomsten. Ook uit de beslissing van de Ministerraad van 10 oktober 2023 kan afgeleid worden dat het niet onredelijk werd geacht om aan Fedasil dergelijke overzicht te vragen. Dat Fedasil niettemin van oordeel is dat het toch onredelijk is om tegemoet te komen aan onderhavig verzoek, vereist *in casu* dan ook een extra gedetailleerde toelichting vanwege Fedasil rekening houdend met specifieke elementen in het dossier.

3.4. De Commissie wenst tot slot nog te wijzen op het principe van de gedeeltelijke openbaarheid. Dit houdt in dat enkel informatie in een bestuursdocument die onder een uitzonderingsgrond valt, aan de openbaarheid kan worden onttrokken. De andere informatie in het bestuursdocument moet evenwel openbaar worden gemaakt.

Brussel, 6 december 2023

I. DELHEZ
Vervangend secretaris

L. DONNAY
Voorzitter